

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นโยบายและเป้าหมายของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศที่สำคัญยิ่งประการหนึ่ง คือ การใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือเพื่อการพัฒนา การพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม จะดำเนินไปก็ต่อเมื่อต้องมีการพัฒนาทางการศึกษาควบคู่กันไป ทั้งนี้เพราะการศึกษา เป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์ได้รับประสบการณ์ เกิดการเรียนรู้และพัฒนา ช่วยผลิตกำลังคน ที่มีคุณภาพ ช่วยสร้างเสริมพลเมืองดี เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า ตลอดจนทำให้มนุษย์สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดัง ญูญู สาร (2524 : 1) กล่าวว่า "การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งที่รัฐใช้ในการพัฒนาประเทศทุกด้าน" และ อารุง จันทวนิช (2522 : 13) กล่าวว่า "การศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ทั้งนี้เพราะการศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม"

แม้รัฐบาลจะตระหนักในความสำคัญและเร่งส่งเสริมให้การศึกษาแก่ประชาชนตลอดมา แต่จากความเจริญและการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนการเพิ่มประชากรอย่างรวดเร็ว มีผลกระทบต่อผลผลิตทางเศรษฐกิจและความมั่นคงทางสังคมรวมทั้งสภาพแวดล้อมของประเทศชาติเป็นอันมาก ระบบการศึกษาที่มุ่งจัดให้ประชาชนแบบในระบบโรงเรียน (Formal Education) จึงมีขอบเขตจำกัดอยู่เพียงการศึกษาในโรงเรียนหรือสถานันในระบบโรงเรียน ซึ่งไม่สามารถรับภาระในการแก้ไขปัญหาในการให้การศึกษาทั้งหมดเพียงลำพังได้ นักการศึกษาจึงเริ่มสนใจการศึกษานอกระบบโรงเรียน (Non-Formal Education) มากขึ้น แนวคิดในการนำการศึกษานอกระบบโรงเรียนมาใช้เป็นเครื่องมือพัฒนาประชาชนและประเทศขยายตัวอย่างรวดเร็วและเป็นเป้าหมายหลักของรัฐบาลที่กำหนด

ไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ 4 (พุทธศักราช 2520-2524) ฉบับที่ 5 (พุทธศักราช 2525-2529) และฉบับที่ 6 (พุทธศักราช 2530-2534)

หน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบดำเนินงานการศึกษาออกโรงเรียนโดยตรง คือ กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ กรมการศึกษานอกโรงเรียนเล็งเห็นถึงความสำคัญของการศึกษานอกโรงเรียนในอันที่จะก่อให้เกิดความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาของประชาชน โค้ดกำหนดนโยบายและแนวทางในการพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียนว่า... เร่งส่งเสริมการศึกษานอกโรงเรียนให้กว้างขวางในรูปแบบต่าง ๆ หลายลักษณะให้สอดคล้องกับความสนใจ ความจำเป็นและความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2525 : 4) โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะเน้น 2 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มที่ขาดโอกาสศึกษา ได้แก่ ประชากรที่อยู่ห่างไกลชุมชน และไม่สามารถที่จะเข้ารับการศึกษาในสถานศึกษาใดเนื่องจากการคมนาคมไม่สะดวก เช่น ชาวเขา ชนกลุ่มน้อย อีกประเภทหนึ่งคือกลุ่มคนที่พลาดโอกาสศึกษา ได้แก่ ประชากรที่ไม่มีโอกาสเข้ารับการศึกษาเมื่อถึงเกณฑ์ภาคบังคับ เนื่องจากมีข้อจำกัดต่าง ๆ เช่น ยากจน ขาดหลักฐานทางราชการ จึงทำให้ไม่มีโอกาสได้ศึกษา โดยได้มุ่งไปที่กลุ่มคนในเมืองและกลุ่มคนในชนบท จึงได้จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในลักษณะของการให้การศึกษาตลอดชีวิต โดยจัดกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

1. กิจกรรมด้านความรู้พื้นฐาน เป็นการให้ความรู้เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต มุ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีเครื่องมือในการประกอบอาชีพ และรู้จักศึกษาหาข้อมูลต่าง ๆ มาประกอบการคิด การตัดสินใจในการดำรงชีวิตประจำวัน ได้แก่ การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐาน การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 1-2 การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3 การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา การศึกษานอกโรงเรียนระดับประถมศึกษา การศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น การศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. กิจกรรมด้านทักษะวิชาชีพ เป็นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะวิชาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานและการดำรงชีวิต เป็นรูปแบบของการศึกษาที่จัดขึ้นตามความต้องการและความพร้อมของประชาชน เป็นการศึกษาคือจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาอาชีพและชีวิตความเป็นอยู่ของตนให้ดียิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ กิจกรรมประเภทนี้มีลักษณะของการฝึกทักษะอาชีพต่าง ๆ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว และกลุ่มสนใจ

3. กิจกรรมด้านข่าวสารและข้อมูล เป็นการให้ข้อมูลข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์หรือความรู้รอบตัวเพื่อนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน กิจกรรมประเภทนี้จัดขึ้นเพื่อให้ประชาชนมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล ส่งเสริมความรู้ ความคิดในการริเริ่มสร้างสรรค์ต่าง ๆ และป้องกันการลืมนักหนังสือ โดยจัดในรูปแบบของการให้บริการความรู้ผ่านสื่อทุกชนิด และแหล่งวิชาความรู้ที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังได้จัดตั้งที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ห้องสมุดประชาชน จังหวัดและอำเภอ การจัดการการวิทยุและโทรทัศน์ การผลิตเอกสารสิ่งพิมพ์สำหรับชาวชนบท บริการด้านโสตทัศนศึกษาทั้งหน่วยรุดและหน่วยเรือ ตลอดจนการจัดนิทรรศการความรู้ด้านต่าง ๆ ทั้งแบบประจำที่และเคลื่อนที่ กิจกรรมทั้ง 3 ประเภทนี้อาจจะเขียนเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิแนวทางการจัดการศึกษานอกโรงเรียน

จากการดำเนินงานดังกล่าว กิจกรรมที่สำคัญมากประเภทหนึ่งและได้รับความนิยมนอกจากประชาชนทั่วไปที่อยู่นอกระบบโรงเรียน คือ กิจกรรมด้านความรู้พื้นฐาน หรืองานการศึกษาพื้นฐาน ซึ่งแต่เดิมเป็นการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญแบ่งเป็น 5 ระดับ ต่อมามีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร เพื่อให้สนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมมากขึ้น ดังนั้น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานการศึกษานอกโรงเรียนมีการกำหนดนโยบายที่จะดำเนินการส่งเสริมการรู้หนังสือเพื่อให้ประชาชนในวัยแรงงานสามารถอ่านเขียนภาษาไทยได้อย่างทั่วถึง ซึ่งกรมการศึกษานอกโรงเรียนได้ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานของรัฐบาล เช่น กรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมการพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร เทศบาลและหน่วยงานเอกชน จัดการศึกษานอกโรงเรียนประเภทนี้ โดยจะดำเนินการในหลายระดับดังนี้

1. การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐาน
2. การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 1 (เท่ากับ ป. 2) ระดับที่ 2 (เท่ากับ ป. 4)
3. การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3 (เท่ากับ ป. 6)
4. การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา
5. การศึกษานอกโรงเรียนระดับประถมศึกษา
6. การศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
7. การศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

การดำเนินงานของกรมการศึกษานอกโรงเรียนดังกล่าว จะเห็นได้ว่า กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้ร่วมมือและประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานเหล่านั้นในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน การปฏิบัติเช่นนี้ทำให้เกิดผลดีในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ไต่กว้างขวางมากยิ่งขึ้น สามารถดึงมวลชนเข้ามามีส่วนร่วมได้มาก แต่สิ่งที่สำคัญมากอีกประการหนึ่งก็คือการชี้แจงให้ผู้ปฏิบัติทุกหน่วยงานเข้าใจในวัตถุประสงค์ นโยบาย หลักการ การดำเนินงานของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งมีอยู่หลายรูปแบบให้เป็นแนวเดียวกันได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากการปรับเปลี่ยนระเบียบวิธีปฏิบัติ ตลอดจนหลักสูตร แบบเรียน และ

บุคลากรผู้ปฏิบัติอยู่เสมอ และในขณะที่เกี่ยวกับผู้ปฏิบัติต้องยึดหลักการ นโยบาย วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้ปฏิบัติจะได้ไม่เกิดความสับสนและเข้าใจได้อย่างต่อเนื่อง งานของกรมการศึกษาออกโรงเรียนจะได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และไม่เกิดผิดพลาดใด ในประเด็นนี้เองที่ระบบการนิเทศติดตามผลที่มีประสิทธิภาพเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญระดับต่าง ๆ ในโรงเรียนผู้ใหญ่ ซึ่งต้องมีการปฏิบัติตามหลักสูตร โดยกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจน อย่างไรก็ตามก็ตีแนวหลักสูตรจะมีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย กิจกรรมการเรียนการสอนไว้ชัดเจนเพียงใดแล้วก็ตาม แต่การที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้นั้นขึ้นอยู่กับผู้นำหลักสูตรไปใช้เป็นสำคัญ ต้องอาศัยครูผู้สอนที่มีคุณธรรม คุณสมบัติ ตลอดจนความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ถ้าหากครูผู้สอนขาดคุณวุฒิ ความสามารถและแนวความคิดใหม่ ๆ ในการถ่ายทอดความรู้ การนิเทศการศึกษาจึงมีความจำเป็นและมีความสำคัญมาก เพราะการนิเทศการศึกษาช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้การจัดการศึกษานับเกิดความสัมฤทธิ์ผล ดังที่ ฮาโรลด์ พี. อัดัมส์ และ แฟรงค์ จี. ดิกกี (Harold P. Adams and Frank G. Dickey. 1953 : pp. 2 - 4) กล่าวว่า งานนิเทศการศึกษานับว่าเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่จำเป็นต่อการจัดการศึกษาให้บังเกิดประสิทธิผล การนิเทศการศึกษามีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน จุดมุ่งหมายนี้จะบรรลุผลเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับทักษะและประสิทธิภาพของศึกษานิเทศก์ในการร่วมทำงานกับครูผู้สอน เช่นเดียวกับเฟรด ซี. เอเยอร์ (Fred C. Ayer. 1954 : p. XV.) ที่กล่าวว่า เป็นที่ยอมรับกันมานานแล้วว่าถึงแม้ครูผู้สอนจะมีความสามารถในการสอนอย่างยอดเยี่ยม หรือมีประสบการณ์ในการสอนมามากก็ยังคงจำเป็นต้องอาศัยการแนะนำและความช่วยเหลือทางวิชาการเพื่อแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอนของตนให้ดียิ่งขึ้นอยู่เสมอ ในการนี้ศึกษานิเทศก์นับว่ามีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นผู้นำทางวิชาการของโรงเรียนในท้องถิ่นต่าง ๆ ฉะนั้น ถ้าศึกษานิเทศก์สามารถชี้แนะแนวทางให้ครูผู้สอนเกิดความงอกงามทางวิชาชีพได้ ก็ย่อมหมายถึงว่าผู้เรียนจะต้องเกิดความงอกงามในการเรียนรู้ตามไปด้วย ความงอกงามของผู้เรียนก็คือการบรรลุเป้าหมายสุดท้ายของการศึกษานั้นเอง

สุนทร สุนันท์ชัย (2525 : 1 - 3) ได้กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นใน การดำเนินงานการศึกษาออกโรงเรียน

...โดยที่ลักษณะของงานมีขอบเขตความรับผิดชอบกว้างขวางมากนี้เอง ย่อมเกิด ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ ผู้บริหารและครูผู้สอนทั้งในด้านการบริหาร วิชาการทุกแขนงที่เกี่ยวข้อง วิธีการปฏิบัติใหญ่ถูกต้อง ความรวดเร็วทัน ต่อเหตุการณ์ การประสานประโยชน์ราชการ การควบคุมดูแล การสนับสนุนช่วยเหลือ ด้านวิชาการ ความก้าวหน้าและการขาดแคลนข้อมูลใหม่ ๆ ที่จะนำมาพิจารณาหาทาง ปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานให้เกิดผลดีต่อไป . . .

จากสภาพปัญหาดังกล่าว การจัดตั้งหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษาออกโรงเรียน จึงเกิดขึ้นด้วยความจำเป็นที่ต้องมีการตรวจติดตามผล และควบคุมงานการศึกษาออกโรงเรียน สุนทร สุนันท์ชัย (2525 : 1 - 3) กล่าวว่า การดำเนินงานของศึกษานิเทศก์ ตั้งแต่วันที่ พ.ศ. 2523 - 2527 รวมเป็นเวลา 4 ปี พบปัญหาต่าง ๆ มากมาย และจากการประชุม สัมมนาผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษาออกโรงเรียน ระหว่างวันที่ 20 มกราคม - 4 กุมภาพันธ์ 2527 พบปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ทั้งส่วนกลางและ ส่วนภูมิภาค พอสรุปได้ดังนี้

1. ศึกษานิเทศก์ขาดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง
2. ศึกษานิเทศก์ไม่สร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการเท่าที่ควร
3. ศึกษานิเทศก์ให้ข้อเสนอแนะไม่ตรงกับหลักสูตรการศึกษาออกโรงเรียน

หลักการและระเบียบนโยบายอย่างแท้จริง (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษาออกโรงเรียน 2527 : 158 - 162)

นอกจากนี้ ศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง กรมการศึกษาออกโรงเรียน ได้ทำการนิเทศ โรงเรียนผู้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร เมื่อภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2530 พบว่าครูผู้สอน และผู้บริหารยังมีปัญหาด้านการบริหาร การดำเนินงานและการใช้หลักสูตร แบบเรียน พอสรุป ได้ดังนี้ (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษาออกโรงเรียน 2530 : 1)

1. โรงเรียนจัดแผนการเรียนตามความพร้อมของบุคลากร บางครั้งจึงสนอง ความต้องการของผู้เรียนไม่ได้

2. ผู้บริหารบางคนยังไม่ชัดเจนในเรื่องหลักสูตรการศึกษาออกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530 และหลักสูตรการศึกษาออกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530

3. ผู้บริหารและครูผู้สอนยังไม่เข้าใจการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียนผู้ใหญ่

เมื่อศึกษานิเทศก์มีความสำคัญเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพการศึกษา และเพื่อให้เกิดการเรียนการสอนในโรงเรียนผู้ใหญ่เกิดประสิทธิผลตรงตามหลักการ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ตลอดจนเพื่อให้ศึกษานิเทศก์ได้รู้ถึงความต้องการความช่วยเหลือ แนะนำทางค่านวิชากรของผู้บริหารและครูผู้สอน จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องให้ความสนใจเกี่ยวกับภาระ หน้าที่ ความรับผิดชอบและพฤติกรรมการณ์เทศ เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน บรรลุตามข้อกำหนดหรือวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งหน่วยศึกษานิเทศก์

จากเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมุ่งสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาค้นบริหาร ค่านวิชากรและปฏิบัติการของโรงเรียนผู้ใหญ่ของศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง ในโรงเรียนผู้ใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูผู้สอน เนื่องจากตัวศึกษานิเทศก์มีความสำคัญเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพการศึกษาเพื่อให้เกิดการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักการและเกิดประสิทธิภาพสูง จึงนับได้ว่าปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง เป็นเรื่องที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องทำการศึกษาวิจัย และโอกาสต่อไปควรศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารและครูผู้สอน เพื่อให้กิจกรรมการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ในค่านบริหาร ค่านวิชากรและปฏิบัติการของโรงเรียนผู้ใหญ่ ตามความคิดเห็นในกลุ่มผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาการปฏิบัติงานในโรงเรียนผู้ใหญ่

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน
นิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ในด้านบริหาร
ด้านวิชาการและปฏิบัติการของโรงเรียนผู้ใหญ่

สมมุติฐานในการวิจัย

ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาด้าน
บริหาร ด้านวิชาการและปฏิบัติการของโรงเรียนผู้ใหญ่ ของศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง สังกัด
กรมการศึกษานอกโรงเรียน แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งในภาคเรียนที่ 1
ปีการศึกษา 2531 ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน
2. การปฏิบัติงานนิเทศการศึกษา ประกอบด้วยการของศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง
สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และความรับผิดชอบใน
โรงเรียนผู้ใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร
3. โรงเรียนผู้ใหญ่ที่ใช้ในการวิจัย เป็นโรงเรียนผู้ใหญ่สังกัดกรมการศึกษานอก
โรงเรียน ในกรุงเทพมหานคร เฉพาะโรงเรียนผู้ใหญ่ที่เปิดสอนตามหลักสูตรการศึกษานอก
โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530 และหรือหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530 ไม่รวมโรงเรียนผู้ใหญ่ที่เปิดสอนพระภิกษุ
สามเณร และโรงเรียนผู้ใหญ่ในเรือนจำ
4. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งจะศึกษาเฉพาะความคิดเห็นของ
ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง สังกัด
กรมการศึกษานอกโรงเรียน ในด้านบริหาร ด้านวิชาการและปฏิบัติการของโรงเรียนผู้ใหญ่
เท่านั้น

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ หรือผู้ช่วยครูใหญ่ ในโรงเรียนผู้ใหญ่ สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ในกรุงเทพมหานคร
2. ครูผู้สอน หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่สอนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530 และหรือหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530
3. โรงเรียนผู้ใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่สังกัดกรมสามัญศึกษา, สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน ประกาศให้เป็นโรงเรียนผู้ใหญ่
4. ศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง หมายถึง ข้าราชการที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหรือทำหน้าที่ศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน และปฏิบัติราชการอยู่ในส่วนกลาง
5. การปฏิบัติงานนิเทศการศึกษา หมายถึง การปฏิบัติงานในหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ ตามที่กำหนดในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการนิเทศการศึกษานอกโรงเรียน พ.ศ. 2523 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2530

ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลจากการศึกษาวิจัยจะช่วยให้ศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานการศึกษานอกโรงเรียนทุกฝ่ายได้ทราบถึงการปฏิบัติงานในค่านับบริหาร ค่านับวิชาการและปฏิบัติการของโรงเรียนผู้ใหญ่ ของศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนผู้ใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร เพื่อจะก่อให้เกิดนวัตงานนิเทศการศึกษานอกโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ผลจากการศึกษาวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อกรมการศึกษานอกโรงเรียนในการพิจารณาแนวทางให้ศึกษานิเทศก์ปรับปรุงการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนมากยิ่งขึ้น

3. กรมการศึกษานอกโรงเรียนสามารถนำผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ไปใช้ประกอบการพิจารณาปรับปรุงระบบการนิเทศการศึกษาของกรมได้ถูกต้องตรงกับประเด็นปัญหามากขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย